

Dret del Treball i de la Seguretat Social II

Codi: 102291

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	OB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Ricardo Esteban Legarreta

Correu electrònic: Ricardo.Esteban@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Maria Teresa Calzada Balcells

María José Feijóo Rey

Ricardo Esteban Legarreta

Jorge Perez Perez

David Gutierrez Colominas

Albert Pastor Martínez

Xavier Sola Monells

Prerequisits

Per assolir els resultats d'aprenentatge proposats és molt recomanable que l'alumna/e l'hagi cursat i aprovat l'assignatura "Dret del Treball i de la Seguretat Social I".

Haver superat l'assignatura esmentada no és un prerequisit oficial per cursar Dret del Treball i de la Seguretat Social II, però sí que resulta una base molt convenient per estar en disposició d'aprovar-la.

Objectius

Dret del Treball i de la Seguretat Social II és una assignatura que s'imparteix al segon quadrimestre del tercer any de grau a, a partir dels coneixements assolits dels elements estructurals de la matèria que han estat objecte d'estudi a l'assignatura Dret del Treball i de la Seguretat Social I.

Es tracta d'una assignatura que desenvolupa el règim jurídic de l'accés a l'ocupació, de la contractació laborals, dels drets i deures dels treballadors assalariats, dels poders de direcció i organització empresarial, del règim del salari i del temps de treball, la modificació, la suspensió i l'extinció de la relació laboral.

Competències

- Analitzar adequadament les qüestions vinculades amb la igualtat entre homes i dones.
- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Buscar, interpretar i aplicar normes jurídiques, argumentant cada un d'aquests assumptes.
- Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Dominar les tècniques informàtiques per obtenir la informació jurídica (bases de dades de legislació, jurisprudència, bibliografia, etc.) i per comunicar dades.
- Exposar les reformes legislatives i els canvis jurisprudencials.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Memoritzar i utilitzar la terminologia jurídica.
- Negociar i intercedir en el marc d'un conflicte entre persones o institucions diferents (entre administracions públiques i administrat, en el marc familiar i de protecció de menors, entre empreses i treballadors i els seus representants, parts processals, etc.).
- Poder realitzar una aproximació a un problema jurídic utilitzant els mitjans d'investigació pertinents (fonts doctrinals, bases de dades legislatives, pàgines web d'institucions).
- Reconèixer i resoldre problemes.
- Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
- Redactar textos jurídics (contractes, dictàmens, sentències, interlocutòries, providències, testaments, legislacions, etc.).
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
- Tenir habilitat per prendre decisions.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.

Resultats d'aprenentatge

1. "Interpretar la normativa laboral tenint en compte les regles generals d'interpretació i el principi ""pro operario""."
2. Actuar en una situació de conflicte plantejada com a treball pràctic.
3. Aplicar de manera combinada els principis de jerarquia i norma més favorables.
4. Aplicar el principi d'irrenunciabilitat dels drets laborals.
5. Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
6. Conèixer els fonaments de les àrees jurídiques de les relacions laborals en els supòsits específics de les administracions públiques.
7. Conèixer els mecanismes aplicables a cada situació.
8. Definir el contingut i la utilitat dels butlletins normatius i jurisprudencials i les bases de dades utilitzats en el marc laboral.
9. Definir els principis d'interpretació i aplicació del dret del treball.
10. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
11. Descriure el contingut mínim i imprescindible dels documents juridicolaborals que s'utilitzen actualment: contractes de treball, convenis col·lectius o comunicacions entre empresa i treballador, entre d'altres.
12. Descriure els mecanismes i els principis jurídics utilitzats per a equilibrar les relacions que es produeixen en l'àmbit d'aplicació del dret del treball.
13. Descriure les bases de dades d'administracions públiques espanyoles i organitzacions europees i internacionals i saber accedir a les novetats que aquestes puguin facilitar.
14. Detectar els casos en què la negociació col·lectiva, els pactes unilaterals o les decisions unilaterals de l'empresa vulnereu la igualtat entre homes i dones en el treball.
15. Detectar quan un pla d'igualtat té una efectivitat apreciable pel que fa a l'assoliment de la igualtat en l'empresa.
16. Enumerar els mitjans utilitzats (negociació col·lectiva, concertació social) pels grups i individus per a incidir en la creació del dret del treball.
17. Explicar i identificar el contingut i l'abast d'aquesta terminologia a tercers.
18. Identificar amb claredat els punts de controvèrsia i diferenciar entre conflictes laborals jurídics i d'interessos.
19. Identificar els diferents individus i grups socials i els seus interessos en l'àmbit d'aplicació del dret del treball: treballadors, empresaris, sindicats, associacions patronals, representants en l'empresa.

20. Identificar els punts i els aspectes que són objecte de reforma i integrar-los adequadament amb la part vigent de l'ordenament jurídic o de la jurisprudència i/o de la doctrina judicial.
21. Identificar els àmbits (en seu judicial, administrativa, de negociació de convenis col·lectius o d'altres) en els quals es pot negociar i/o intercedir entre diversos subjectes en situació de conflicte laboral.
22. Identificar les bases de dades de caràcter comercial i saber-les utilitzar adequadament.
23. Identificar les disposicions transitòries i derogatòries de les normes juricolaborals i aplicar-les adequadament, en combinació amb el principi de condició més beneficiosa.
24. Interpretar i comprendre textos normatius laborals, sentències de l'ordre social i convenis col·lectius.
25. Poder realitzar una aproximació a un problema jurídic utilitzant els mitjans d'investigació pertinents (fonts doctrinals, bases de dades legislatives, pàgines web d'institucions).
26. Reconèixer i resoldre problemes.
27. Redactar els documents esmentats amb un contingut i un estil adequats.
28. Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
29. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
30. Tenir habilitat per prendre decisions.
31. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.

Continguts

LLIÇÓ 1

ACCÉS AL TREBALL I CONFIGURACIÓ GENERAL DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. Accés al treball

1.1 Dret al treball i deure de treballar

1.2 Política d'ocupació: concepte, subjectes i mesures

1.3 Col·locació i mediació al mercat de treball: serveis públics i altres subjectes intervinents

2. Contracte de treball

2.1 Origen i evolució històrica

2.2 Concepte i caràcters

2.3 Estructura

2.4 Funcions constitutiva i reguladora

2.5 Tipologia

3. Contractes i relacions laborals de règim especial (remissió)

LLIÇÓ 2

FORMACIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL: ELEMENTS I FASE INICIAL

1. Pressupòsits de validesa del contracte de treball: capacitat de les parts per contractar

1.1 Capacitat per contractar com a treballador. Graus i supòsits de representació i autorització

1.2 Capacitat per contractar com a empresari

2. Elements accidentals del contracte de treball

2.1 Condició

2.2 Termini

3. Forma i formalitats del contracte de treball

4. Validesa i eficàcia del contracte de treball

5. Període de prova

5.1 Concepte i finalitat

5.2 Naturalesa

5.3 Règim jurídic

LLIÇÓ 3 MODALITATS I TIPOLOGIA DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. Contractació de durada indefinida i determinada: estabilitat i flexibilitat laboral

2. Contractes de treball de durada indefinida

2.1 Contracte de treball de durada indefinida ordinari

2.2 Contracte de treball fix-discontinuu

2.3 Contracte de treball per temps indefinit de suport als emprenedors.

3. Contractes de treball de durada determinada estructurals

3.1 Contracte de treball per a obra o servei determinat

3.2 Contracte de treball eventual per circumstàncies de la producció

3.3 Contracte de treball d'interinitat

4. Contractes de treball de durada determinada de causa mixta

4.1 Contractes formatius: contracte de treball per a la formació i l'aprenentatge, i contracte de treball en pràctiques

4.2 Contracte de relleu

5. Contracte a temps parcial.

6. Altres modalitats i tipus de contracte de treball

LLIÇÓ 4

PODERS EMPRESARIALS I DEURES DE LES PARTS

1. El poder de direcció de l'empresari

2. El poder disciplinari de l'empresari

3. Els deures del treballador

3.1 Deure de treballar: el treball degut

3.2 Dependència i deure d'obediència

3.3 Deure de diligència: rendiment degut, col·laboració i contribució a la millora de la productivitat

3.4 Deure de bona fe. Pacte d'exclusivitat, pacte de permanència i prohibició de concurrència

4. Els deures de l'empresari

4.1 Deure de protecció de la capacitat professional del treballador

4.2 Deure de protecció de la persona del treballador

4.3 Deure de protecció dels béns del treballador. Invencions del treballador

5. Drets i deures de seguretat i salut en el treball: drets i obligacions de l'empresari i del treballador

LLIÇÓ 5

JORNADA LABORAL I INTERRUPCIONS

1. La jornada laboral

1.1 Concepte, fonament i tipologia

1.2 Jornada ordinària i jornades laborals especials

1.3 Jornada laboral extraordinària. Hores extraordinàries

2. Horari de treball

2.1 Concepte

2.2 Fixació i modificació

2.3 Classes

2.4 Horari de treball nocturn

2.5 Treball a torns

3. Interrupcions de la jornada laboral

3.1 Concepte

3.2 Supòsits: interrupcions periòdiques i no periòdiques

3.3 Efectes

4. Interrupcions periòdiques

4.1 Descans diari

4.2 Descans setmanal

4.3 Descans anual: vacances

4.4 Festes laborals

4.5 Calendari laboral

5. Interrupcions no periòdiques: permisos i llicències

LLIÇÓ 6

PRESTACIÓ SALARIAL.

1. El salari

- 1.1 Concepte
- 1.2 Caràcters jurídics i econòmics
- 1.3 Percepcions extra salarials
- 2. Modalitats i sistemes salarials
- 3. Estructura salarial
- 3.1 Salari base
- 3.2 Complementos salarials
- 4. Fixació del salari
- 4.1 Fixació heterònoma: salari mínim interprofessional
- 4.2 Fixació convencional: salari segons convenis col·lectius
- 4.3 Absorció i compensació
- 5. Lloc, temps i forma de pagament
- 6. Protecció del salari
- 6.1 Recàrrec per mora
- 6.2 Privilegis del crèdit salarial
- 6.3 Inembargabilitat del salari
- 6.4 El Fons de Garantia Salarial

LLIÇÓ 7

MODIFICACIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL

- 1. Modificació del contracte de treball
- 1.1 Concepte i fonament
- 1.2 Classes
- 1.3 Efectes
- 2. Mobilitat funcional
- 2.1 Concepte i límits
- 2.2 Modalitats
- 2.3 Efectes
- 3. Mobilitat geogràfica
- 3.1 Concepte i límits
- 3.2 Modalitats: desplaçament i trasllat
- 3.3 Efectes
- 4. Modificacions substancials de les condicions de treball

4.1 Concepte i límits

4.2 Manifestacions

4.3 Efectes

5. Successió d'empreses

LLIÇÓ 8

SUSPENSÍO DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. La suspensió del contracte de treball

1.1 Concepte i fonaments

1.2 Causes

1.3 Efectes

2. Supòsits de suspensió del contracte de treball

2.1 Per causes referents al treballador

2.2 Per causes referents a l'empresari

2.3 Per causes independents de la voluntat de les parts

2.4 Especial consideració de les excedències

LLIÇÓ 9

EXTINCIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. L'extinció del contracte de treball

1.1 Concepte i fonaments

1.2 Causes

1.3 Efectes

2. Supòsits d'extinció del contracte de treball

2.1 Per decisió del treballador

2.2 Per voluntat concorrent d'ambdues parts

2.3 Per causes independents de la voluntat de les parts

2.4 Per decisió de l'empresari

3. Extinció per causes objectives

3.1 Concepte

3.2 Causes

3.3 Procediment

3.4 Efectes

LLIÇÓ 10

L'ACOMIADAMENT COM A CAUSA D'EXTINCIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. L'acomiadament disciplinari

1.1 Concepte

1.2 Causes

1.3 Procediment: forma, lloc i temps

1.4 Efectes

2. L'acomiadament col·lectiu

2.1 Concepte

2.2 Causes

2.3 Procediment: períodes de consulta, expedient de regulació.

2.4 Efectes

LLIÇÓ 11

CONTRACTES I RELACIONS LABORALS DE RÈGIM ESPECIAL

1. Contractes de treball de règim especial

1.1 Caracterització i significat

1.2 Especialitat del règim jurídic i supletorietat de la normativa comuna

2. Tipologia i règim jurídic

2.1 Contracte de personal d'alta direcció

2.2 Contracte de personal de la llar familiar

2.3 Contracte d'esportistes professionals

2.4 Contracte d'artistes intervinents en espectacles públics

2.5 Contracte d'operadors mercantils

2.6 Contracte de persones amb discapacitat dins centres especials de treball

2.7 Contracte de personal civil dependent d'establiments militars

2.8 Estibadors portuaris

2.9 Reclusos a institucions penitenciàries

2.10 Titulats sanitaris residents

2.11 Advocats en despatxos jurídics

2.10 Altres

Metodologia

El procés d'aprenentatge dels/les alumnes en el marc d'aquesta assignatura s'organitzarà a partir dels tres tipus d'activitats formatives que s'exposen a continuació

1. Activitats dirigides

Les activitats dirigides són totes aquelles que es desenvolupen a l'aula amb supervisió del professor/a. Com a activitats dirigides es realitzen dues grans tipologies d'activitats:

En primer lloc, les classes magistrals. Es tracta d'una activitat on el protagonisme principal recau en el professor/ra i tenen un caràcter essencialment teòric. consistiran en l'exposició per part del professor de diversos aspectes del temari, prenent com a base la normativa aplicable i els dossiers que eventualment es facilitin a través de l'Espai Docent de l'assignatura dins del Campus Virtual, que inclouran esquemes i altres materials d'interès per a l'anàlisi de cadascun dels temes (extractes de sentències, fragments de convenis col·lectius, etc.).

En segon lloc, les classes pràctiques a l'aula que es duen a terme amb un protagonisme compartit de professor/a i alumnes. Aquestes activitats tindran un caràcter marcadament pràctic. Consistiran en l'execució de tres macroactivitats pràctiques, cadascuna de les quals implicarà un treball previ fora de l'aula i un treball presencial a l'aula. Tant un com l'altre suposarà la realització d'un seguit de tasques de format divers: identificació i estudi del marc normatiu d'una determinada institució, lectura i comprensió de jurisprudència, recerca de convenis col·lectius, resolució i discussió de casos pràctics, elaboració de documents jurídics, etc.

Les activitats pràctiques s'estructuraran en tres grans blocs o macroactivitats, que inclouran diverses activitats pràctiques i una activitat d'avaluació sobre el conjunt de qüestions tractades en el marc de cada bloc. Per a poder realitzar l'activitat d'avaluació serà imprescindible la prèvia entrega dels documents que en cada cas es demanin en relació a les activitats de cada bloc. Les dates de les tres activitats d'avaluació es faran públiques al començament del semestre a través de l'Espai Docent del Campus Virtual.

En la part corresponent al treball previ, algunes o totes les activitats pràctiques es podran executar en grup petit que es conformarà a iniciativa dels i de les alumnes al començament del semestre. En la part corresponent al treball a l'aula, les activitats pràctiques s'executaran en grup o individualment, segons es determini. El mateix es preveu pel que fa a les activitats d'avaluació que podrien fer-se individualment o en grup segons determini el personal docent responsable del grup.

Pel que fa al cronograma on constin les activitats dirigides i les supervisades, aquest es penjarà abans de l'inici de les classes.

2. Activitats supervisades.

Les activitats supervisades són aquelles activitats de tutorització que es poden realitzar fora de l'aula, individual o col·lectivament, per ajudar a l'alumnat en la realització de les seves tasques i en la comprensió de la matèria

3. Activitats autònomes

Les activitats autònomes són totes aquelles en les quals els/les alumnes s'organitzen el seu temps i esforç de forma autònoma, ja sigui individualment o en grup, com la recerca i l'estudi de bibliografia, l'elaboració d'esquemes o resums, etc. En el marc d'aquesta assignatura la part essencial de les activitats autònomes es vincula al seguiment de les classes teòriques i a la preparació de l'examen final teòric.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

Activitats pràctiques (Discussió, exposició i resolució de casos, simulacions, exposicions)	22,5	0,9	2, 5, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 18, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31
Classes teòriques	22,5	0,9	1, 3, 4, 9, 12, 16, 17, 19, 20, 21, 23
Tipus: Supervisades			
Activitats de tutorització	4	0,16	1, 2, 8, 10, 13, 14, 15, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31
Tipus: Autònomes			
Estudi	50	2	1, 3, 4, 9, 12, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24
Preparació activitats pràctiques (Cerca i lectura de materials preparatoris per a l'elaboració de pràctiques avaluables. Redacció dels lliuraments per a les pràctiques avaluables)	40	1,6	1, 3, 4, 5, 10, 14, 15, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

Avaluació

1. Sistema d'avaluació ordinari

Aquest sistema combina l'avaluació continuada de les activitats pràctiques i la resolució d'un examen final teòric.

1.1 Avaluació continuada de les activitats pràctiques.

La nota corresponent a l'avaluació continuada de les activitats pràctiques serà la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes a les tres activitats pràctiques d'avaluació que es duren a terme durant el semestre.

1.2 Examen final teòric ordinari.

S'hi poden presentar tots/es els/les alumnes, amb independència de si han participat o no a les activitats pràctiques d'avaluació continuada i de la nota mitjana que hagin obtingut en aquestes.

Consistirà en la resolució d'entre 5 i 10 preguntes, algunes de les quals podran correspondre a qüestions tractades a través de les activitats pràctiques. Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 10 punts. La qualificació de l'examen s'obtindrà de la mitjana resultant de la puntuació total obtinguda dividida entre el nombre de preguntes

1.3 Qualificació de l'assignatura amb el sistema d'avaluació ordinari

La puntuació obtinguda a través de l'avaluació continuada de les activitats pràctiques tindrà un valor del 50% de la qualificació de l'assignatura. La puntuació de l'examen final teòric tindrà un valor del 50% de la qualificació de l'assignatura. Per a poder sumar la puntuació corresponent a l'avaluació continuada de les activitats pràctiques cal que la nota de l'examen final teòric sigui de com a mínim de 5 punts sobre 10. Si no s'assoleix aquest mínim la qualificació serà "suspens" i el valor numèric el corresponent a l'examen teòric expressat en el paràmetre 0-10.

La qualificació final de l'assignatura s'obtindrà fent la mitjana corresponent i es considerarà superada si s'assoleix un mínim de 5 punts sobre 10.

2. Reavaluació.

Consta d'un examen teòric i, per algunes persones, també d'un examen pràctic. Hi podran accedir els/les alumnes que optin directament per aquest sistema d'avaluació i els/les que no hagin aprovat a través del sistema d'avaluació ordinari.

2.1 Examen teòric. Consistirà en la resolució d'entre 5 i 10 preguntes, algunes de les quals podran correspondre a qüestions tractades a través de les activitats pràctiques. Cada pregunta es puntuarà de 0 a 10 punts i la nota s'obtindrà de la mitjana corresponent. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 50% de la nota.

2.2 Examen pràctic. Consistirà en la resolució convenientment fonamentada en dret, d'un supòsit pràctic amb el contingut temàtic corresponent a la matèria objecte d'examen, similar als que s'han resolt durant les activitats pràctiques sotmeses a avaluació continuada. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 50% de la nota.

Només hauran de realitzar l'examen pràctic les persones que hagin obtingut una nota inferior a 5 punts sobre 10 a través de les activitats pràctiques d'avaluació continuada. A les persones que hagin obtingut una nota igual o superior a 5 punts se'ls mantindrà aquesta nota com a qualificació de part pràctica.

2.3 La qualificació final de l'examen s'obtindrà fent la mitjana ponderada de la puntuació obtinguda en les dues parts, teòrica i pràctica. L'assignatura s'aprovarà quan aquesta mitjana sigui igual o superior a 5, sempre que la nota de la part teòrica sigui igual o superior a 5. Si la nota de la part teòrica no assoleix aquest mínim, la qualificació serà "suspens" i el valor numèric el corresponent a l'examen teòric expressat en el paràmetre 0-10.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada de classes pràctiques	50	6	0,24	1, 2, 3, 9, 11, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 28
Prova final de síntesis	50	2,5	0,1	1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 18, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31
Revaluació	50/100	2,5	0,1	1, 3, 4, 9, 12, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24

Bibliografia

Bibliografía Básica

Álvarez de la Rosa, Manuel i Palomeque López, Manuel Carlos (2017). Derecho del Trabajo. Madrid: Centro de Estudios Ramon Areces.

Cruz Villalón, Jesus (2017). Compendio de Derecho del Trabajo. Madrid: Tecnos,

Camps Ruiz, Luis Miguel i Ramírez Martínez, Juan Manuel (Coordinadores) (2016). Derecho del Trabajo. Valencia: Tirant lo Blanch.

Gala Durán, Carolina i Beltrán de Heredia Ruiz, Ignasi. (Directors.) (2012), Barcelona: Huygens,

Mercader Uguina, Jesús (2017) Lecciones de Derecho del Trabajo. Valencia: Tirant lo Blanch

Martín Valverde, Antonio; Rodríguez-Sañudo, Fermín i García Murcia, Joaquín (2017). Derecho del Trabajo. Madrid: Tecnos.

Martínez Abascal, V.A i Herrero Dueñas, B (2013). Curso de Derecho del Trabajo. Madrid: Tecnos

Monyoya Melgar, Alfredo (2017). Derecho del Trabajo. Madrid: Tecnos.

Bibliografia classes pràcticas:

Pérez Amorós, Francesc. i Solà Monells, Xavier. (directors) (2015). Materials per a l'aprenentatge de Dret del Treball (adaptats a l'Espai Europeu d'Educació Superior). Cerdanyola del Vallès: Servei de Publicacions de la UAB.